

MATURITNÍ TÉMATA Z DĚJIN UMĚNÍ 2023

---

1. Výtvarné umění a hudební projevy období paleolitu (vznik umění, rituál a magie v umění, animismus a šamanismus, gravettien, magdalenien; styl pravěkých kultur, etnomuzikologie, nejstarší dochované hudební nástroje)
2. Výtvarné umění a hudební projevy období mezolitu, neolitu, doby bronzové a železné (obraz člověka v mezolitu, neolitická revoluce v umění, megalitická architektura, neolitická keramika, architektura a užité umění kultur doby bronzové, halštatská a laténská kultura; styl pravěkých kultur, funkce hudby, rozvoj hudebního instrumentáře)
3. Starověké umění Mezopotámie (rituální a reprezentativní funkce umění, sumersko-semitská, asyrská a novobabylonská chrámová a městská architektura, vývoj volné plastiky a reliéfu, perská kultura; nejstarší písemné záznamy o hudbě, vokální a instrumentální hudba, hudební teorie, chrámoví hudebníci)
4. Egyptské starověké umění a jeho hudební kultura (vliv náboženství a mytologie, vývoj pohřební a chrámové architektury ve Staré, Střední a Nové říši, volná plastika a její kánon, funkce a kánon v malířství, pozdní období; chrámová hudba, hudební nástroje, význam ikonogramů pro poznání egyptské hudby)
5. Výtvarné umění a hudební projevy předřeckých kultur a antického Řecka (krétsko-mínojská a mykénská kultura, antropocentrismus, vývoj chrámové a světské architektury, plastika a reliéf v archaické, klasické a helenistické době, inovace v malířství, vázové malířství; písmenná notace, zpěv aiódu, vývoj nových hudebních nástrojů, Seikilova píseň)
6. Etruské a římské antické umění a jeho hudební kultura (etruské pohřební umění, plastika a bronzířství, reprezentativní funkce umění, inovace římské architektury a její vývoj v období republiky a císařství, žánry a forma plastiky a reliéfu, iluzionismus v malířství; hudební instrumentář, hudebně-divadelní produkce, kult virtuozy)
7. Výtvarné umění a hudební kultura raného středověku (vliv křesťanství na středověkou kulturu, raně křesťanské, germánské, slovanské, irské, byzantské umění, karolinská renesance; liturgický zpěv, neumová a písmenná notace)
8. Výtvarné umění a hudební kultura období románského slohu (sakrační a světská architektura v Evropě a u nás, náměty a formy plastiky a reliéfu, náměty a znaky nástěnného a knižního malířství, iluminace a nástěnná malba v českých zemích; gregoriánský chorál, vývoj hudební teorie a notace)
9. Výtvarné umění a hudební kultura období gotiky (spiritualita v umění, sakrální architektura, inovace v oblasti konstrukcí, rozvoj městského stavitelství, laicizace umění, žánry a znaky sochařství, pisánská plastika, spirituální realismus v sochařství a malířství, sienská škola; dvorská lyrika, žakovská píseň, středověký vícehlas - období Notre Dame, Ars antiqua, Ars nova)
10. Výtvarné a hudební projevy gotického slohu v českých zemích (vývoj architektury v období přemyslovské, lucemburské a jagellonské gotiky, vliv klášterních hutí, zesvětštění umění, krásný sloh a jeho znaky v sochařství a malířství; nejstarší české písně, hudba doby Karla IV., husitský chorál)
11. Výtvarné umění a hudební kultura italské renesance (předpoklady vzniku renesance, antropocentrismus a humanismus v umění, rozvoj světského stavitelství, nové stavební typy, vývoj malířství a sochařství v rané, vrcholné a pozdní fázi, florentská a benátská škola, manýrismus; hudební notace, hlavní druhy polyfonie, benátská a římská škola, Florentská camerata)
12. Renesanční umění a jeho hudební projevy mimo Itálii a v českých zemích (španělská, francouzská, nizozemská a německá renesanční architektura, zámecká a městská architektura u nás, vlámská škola a nizozemské malířství, podunajská škola, manýrismus ve Španělsku, rudolfinské umění; vývoj nizozemské polyfonie, významné hudební osobnosti)

13. Výtvarné umění a hudební kultura baroka a klasicismu (vliv historie na umělecký vývoj, rekatolizace, dynamické římské baroko, barokní klasicismus, znaky rokoka, realistický proud v italské, španělské a nizozemské malbě, dynamismus a nadsázka ve vlámském malířství, krajinomalba, zátiší, žánry a forma italské a středoevropské plastiky; znaky barokní a klasicistní hudby, nové hudební formy, symfonie, klíčové hudební osobnosti, 1. vídeňská škola)
14. Výtvarné umění a hudební kultura baroka a klasicismu v českých zemích (vliv třicetileté války na umění u nás, germanizace a exulantství, vývoj a osobnosti architektury v Čechách a na Moravě, barokní gotika, rekatolizace a sakrální architektura, osobnosti malířství a sochařství v Praze, brněnští mistři baroka; rozvoj chrámové hudby, skladatelské osobnosti, vývoj opery)
15. Výtvarné umění a hudební kultura 1. poloviny 19. století (rozpad slohové jednoty, vliv emancipačních snah a revolucí, revolta a individualismus, druhá fáze klasicismu, empír, historismus, romantismus, realismus; raný romantismus v písňové a klavírní tvorbě, národní školy)
16. České výtvarné umění a hudební kultura 19. století (klasicismus a empír počátku století, biedermeier, vliv národního obrození na romantické tendence, historismus a purismus v české architektuře, realismus v žánrovém malířství a krajinomalbě, generace Národního divadla, vliv impresionismu, česká secese a symbolismus; hudební život v českých zemích a skladatelské osobnosti - B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich)
17. Počátky moderního výtvarného umění a hudby v období impresionismu a postimpresionismu (tematizace individuálního vnímání a počitků, náměty a postupy impresionistického malířství, významné osobnosti, pointilismus, formování expresivních tendencí v dílech tvůrců období postimpresionismu; hudební impresionismus, základní znaky a formy hudby)
18. Hlavní vývojové tendence výtvarného umění a hudby v 19. století (nové stavební typy, nové konstrukce a materiály, klasicismus, empír, historizující tendence, purismus, novogotika, novorenesance, novoklasicismus, eklekticismus, zahradní architektura, secesní architektura; vývoj romantické opery v Itálii, Francii a v Německu)
19. Výtvarné umění a hudební kultura konce 19. století a počátku 20. století (symbolismus a vnitřní realita, podstata symbolu, návrat k mýtu, secese a snaha o slohovou jednotu, výrazné osobnosti národních variant secesního hnutí, vnitřní svět prožitků v expresionismu, kritika měšťáctví, nonkonformnost, skupiny Die Brücke a Der Blaue Reiter; expresionismus v hudbě, dodekafonie, 1. vídeňská škola)
20. Výtvarné umění a hudba v období nástupu avantgardních uměleckých směrů (avantgarda, její ideologie a ambice, simultaneita a tvarová redukce v kubismu, kubismus v Paříži, rozchod s tradicí a požadavek modernity v italském futurismu, nové tendence, konstrukční systémy a sociální aspekty ve francouzském a německém funkcionalismu a ruském konstruktivismu; ruská hudební škola, osobnost I. Stravinského)
21. Výtvarné umění a hudba v období meziválečné avantgardy (vliv válečných událostí a nových vědeckých teorií v oblasti psychologie a filozofie na moderní umění, dadaistická vzpoura proti konvenci a logice, surrealistický průzkum hlubinné psychiky, formulování na přírodě nezávislé estetiky na poli geometrické abstrakce, skupina De Stijl, Bauhaus, suprematismus, orfismus; nástup jazzu, americká hudba 1. pol. 20. století)
22. České moderní výtvarné umění a hudební kultura do 2. světové války (nástup moderny a vliv expresionismu na počátku století, skupiny Osma a Sursum, pokus o slohové tendence v českém kubismu, Skupina výtvarných umělců, skupina Tvrdošijní, český funkcionalismus v Praze, Brně a Zlíně, Devětsil a artificialismus, surrealismus a Skupina surrealistů v ČR, české abstraktní umění; klíčové osobnosti české moderní hudby, L. Janáček, B. Martinů, J. Ježek)
23. Vývojové tendence výtvarného umění a hudby ve 2. polovině 20. století ve světě (vliv výrazných osobností mezivál. avantgardy na poválečný vývoj, abstraktní expresionismus, tachismus, pop art, op art a minimalismus, nová figurace, konceptualismus, akční umění, land art, postmoderna, neoexpresionismus, street art; kompoziční směry a techniky světové hudby 2. pol. 20. století)
24. Vývojové tendence českého výtvarného umění a hudby ve 2. polovině 20. století (vliv politické situace na umění, zakázané umění, emigrace, civilismus Skupiny 42 a surrealismus druhé vlny ve skupině RA, socialistický realismus, abstraktní tendence 50. a 60. let, nová figurace, skupiny Máj a UB12, groteskní tendence, akční umění, konceptuální umění, land art, postmoderna, skupiny 12/15 a Tvrdohlavý; kompoziční směry a techniky české hudby 2. pol. 20. století)
25. Vývoj architektury ve 20. století (secese, funkcionalismus, konstruktivismus, Bauhaus, mezinárodní sloh, bruselský styl, brutalismus, postmoderna a eklektivní tendence, dekonstruktivismus, high-tech architektura, minimalismus, organická architektura, vývoj architektury operních domů v 19. a 20. století)